

Še ta mesec bodo vpeljali v Clevelandu sistem, ki bo mnogim omogočil, da se bodo učili voditi letalo, ne da bi za to direktno kaj plačali. Načrt bo ta, da bodo trgovci dajali nakupovalcem znamke in sicer vse od 4 do 10 znamk za vsak dolar nakupa. Te znamke bo kupec lepil v posebno knjižico in kadar jih bo imel 600, bo šel s to knjižico v to določeno letalsko šolo, kjer bo dobil vpeljan v državi Michigan.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 186 Thurs., Aug. 8, 1940

Enakopravnost se je slekla

Dolgo se že nismo dotaknili lokalne politike. Pa je včasih potrebno, da se razčisti skaljena voda in da si natočimo od časa do časa čistega vina.

Naj omenimo tudi to, ker smo že pri tem, da piše Enakopravnost v tem svojem uvodniku, da so naprednjaki ustanovili Enakopravnost pred 22 leti zato, ker sta bila v naselbini takrat dva "klerikalna lista." Kdor je to zapisal, ni bil takrat v Clevelandu. Ker takrat je bil tukaj samo en katoliški list, a drugi je bil popolnoma njih prepričanja. Ustanovili so torej list kot se ustanovi vsako podjetje. Par ljudi je mislilo, da je tukaj lepo polje za več listov in če so udarili po napredni poti, je bilo to zato, ker ustanovitelji pač v cerkev hodili niso. In da bi bolj vleklo so mu vzdeli ime "delavski list." To je vleklo in delavci so zložili za prvi stavski stroj.

Danes od njih originalnih delničarjev menda ni več dosti. Večina delnic je v rokah par oseb, prav tako kot je naša podjetja.

In morda ne bo odveč, če se dotaknemo še par točk, predno zaključimo. V koliko služb Enakopravnost "napredni" struji, vedo naprednjaki sami. Kar se tiče politike, je bil list že vse, kar je sploh mogoče biti. Najprej je bil list bolj pri socialistih. Potem se je pridružil tretji stranki, La-Folletovcem. Ta stranka se je izjalovila, zato jo je list udaril k republikancem. Glavni boss pri Enakopravnosti, Vatro Grill, je postal republikanski varčni vodja in izgledalo je, da bodo zvonili z obema rokama. List je podprl Hooverja za predsednika, pa so pogoreli.

Nato se je vrnil list v lokalno politiko, še vedno pri republikancih. Udhali so fantje po takratnem županskem kandidatu Millerju in podpirali Burtona z znanim vzklikom: Mi priporočamo Burtona!

Pa je prišel v deželo Roosevelt in Enakopravnost je iskala novega polja za svojo pašo. Takrat smo mi zapisali: "Ne bo dolgo, in videli boste, kako bo skočila Enakopravnost v demokratiški tabor!" Od tedaj je še ni preteklo ravno dosti vode mimo Clevelanda v Erie jezeru in evo Enakopravnosti pri demokratih! Grill, ki je takrat napadal županskega kandidata Millerja, sedi danes v izvrševalnem odboru, katerega načelnik je prav tisti Ray T. Miller. Jej, kako se včasih človek ugrizne v jezik!

Koliko politične moči ima Enakopravnost med rojaki ne vemo. Lahko se pa sodi to po tem, da je vrhovni capo Enakopravnosti, Vatro Grill, že dvakrat kandidiral v javni urad in obakrat temeljito pogorel, čeprav je bila takrat na delu vsa njegova mašina, časopis in pristaši. Ker je obakrat kandidiral na demokratiški listi, bi človek sodil, da je skočil list k demokratom samo zato, da demokratje pomagajo Grillu do javne službe, ker so sedaj slučajno demokratje v sedlu.

Pazite, če demokratiški stranki spodleti, bomo zopet videli Enakopravnost, kako bo iskala drugo stranko oziroma tisto, ki bo na krmilu. Razume se, da se to dela vse radi "principov."

Prerokujemo tudi še tole: Ker je bila Enakopravnost že vse, samo katoliška še ne, bi ne bilo nič čudnega, če bo nekega lepega dne začela na vso moč pisati za sveto vero in bo takrat tudi papežev nezmožljivost priznala. Samo, seveda, če bo to kazalo.

Zato pa, naprednjaki so lahko ponosni na svoje glasilce. Edino to jim je morda nekoliko težko, ker ga ne morejo sproti dohajati, ko tako hitro spreminja svoja načela. Tako morajo tudi pristaši lista spreminjati načela, sicer so par let zadej. Prav za prav se lahko reče, naj bi pristaši Enakopravnosti ostali kjer so, ker bo list po velikih ovinkih zopet prišel nazaj, ko bo obral vse politične kote, pa nikjer našel pripravnega gnezda.

Enakopravnost bo na te članke po stari navadi zastokala: uničiti nas hočejo! Po življenju nam strežejo! To je star bav bav, ki ga je čivkajo vrabci na strehi. Naj bi Enakopravnost raje pojasnila narodu, kaj jo je privedlo do teh velikanskih skokov iz enega tabora v drugega in naj začne dokazovati, zakaj katoliška Cerkev nima prav, če uči nezmožljivost papeža. Če urednik Enakopravnosti trdi, da ne verjame v nezmožljivost papeža, mora navesti vzroke za to. Dozdaj nismo še čitali nobene prida polemike o tem v slovenskih listih. Torej ima Enakopravnost priliko, da se proslavi na tem polju in nam dokáže, zakaj bi ne smeli katoličani verovati, da je sveti Oče nezmožljiv.

Mi smo se učili v katekizmu, da je papež nezmožljiv. Tega se je učil tudi urednik Enakopravnosti. Dočim mi še vedno verujemo v ta nauk, ker je to del katoliške vere, je pa on ta nauk vrget met staro šaro. Če nam pa urednik Enakopravnosti dokáže, da smo vsi katoličani v zmoti glede tega in da ima on prav, pa tudi mi tega ne bomo več verovali. Toda ne zadostuje, da reče: mi ne verjamemo! Dokazati mora, zakaj ne smemo tega verjeti. Torej prosimo dokazov, ki jih ima urednik Enakopravnosti gotovo pri roki za svojo trditve.

Pri tem, seveda, smatramo, da urednik Enakopravnosti ve, v katerem oziru smatra katoliška Cerkev, da je papež nezmožljiv.

(Konec.)

Zgodovina fare sv. Lovrenca

Še predno je tekoče stoletje brez godrnjanja. Kar se rado zgodi, se je zgodilo tudi tukaj. Father Lavrič, ki se je trudil, da je župnišče postavil in tudi skoraj poplačal, ga je le malo časa rabil. Meseca julija, nekako 20, ga je zgrabila pljučnica in pet dni pozneje, na sv. Jakobu dan, leta 1915 je zatisnil svoje oči za ta svet za vedno. Father Lavrič je bil skrben pa navdušen delavec v vinogradu Gospodovem. Rad je bil vesel in v veseli družbi, pa je bil tudi resen, kadar je prilika zahtevala resnost. Bil je izvrsten govornik in še danes je nekeje v župnišču kup pridig, katere je spisal v teku šest let, ki jih je prebil pri sv. Lovrencu.

S početka so tudi ljudje iz našega "Newburgha" hodili tja dol k maši. Ko pa jih je bilo enkrat toliko, da so mogli misliti na svoje lastno društvo, katerega so tudi ustanovili leta 1899, se jim je prav kmalo porodila želja tudi po lastni župniji.

Šli so na delo. Popisali so družine, bilo jih je preko 65 družin in precejšnje število samecev. Škofijski urad je dobil slovenskega duhovnika v osebi Rev. Francis L. Keržeta, kateri je bil takrat zaposlen v St. Paulu, Minn., na kolegiju kot profesor.

Enajstega decembra 1901 so se sešli tukajšnji Slovenci prvič v svrhu ustanovitve svoje lastne župnije. Organizirali so se v ta namen in takoj začeli s svojo lastno službo božjo v pritličju sosedne Holy Name cerkve.

Kmalopri novem letu se je začelo že s pripravo za gradbo poslopja, katero bo služilo za cerkev zgoraj, za šolo spodaj. Stavba je bila zidana iz opeke delana kar po najcenejšem načinu mogoče. Veliko veselje je zavladalo med tukajšnjimi ljudmi, ko je 22. marca 1. 1902 prišel med nje slovenski škof iz St. Cloud, Minn., prevzvišeni gospod škof Jakob Trobec, da jim je blagoslovil vogelni kamen za novo cerkev in šolo.

Newburški Slovenci s Father Kržetom na krmilu so šli krepko naprej od takrat, ko so dobili svojo lastno cerkev. Župnija je hitro rastla in se množila. Takrat je bila pot v Ameriko na široko odprta in Slovenci so trumoma prihajali v to "obljubljeno deželo", da si opomorejo. Dekle in fant sta se zaljubila tam kje v Sloveniji. Sredstev ni bilo, da bi si bila mogla napraviti primeren dom. "V Ameriko bom šel za par let," je rekel Janez Micki. "Tam si bom prislužil toliko, da bova kupila nekaj zemlje in si postavila dom." Odšel je, ko pa je prišel sem je kmalo sprevidel, da se tukaj res denarja ne pobira kar z lopato. Pisal je po svoje dekle, ako je bil pošten, in prav kmalo je bila poroka pri sv. Lovrencu in napolnjevala šolo in cerkev.

Naši ljudje so bili vedno skromni. Zato so tudi pri farnih zadevah večkrat premalo previdni. Father Krže je kupil poleg zemlje, ki jo je imela cerkev še tri lote, ker je videl, da fara raste in bo treba prav kmalo zidati naprej. S tem se je nekatere faranome zameril. To ga je bolelo. Prišlo je zraven še rahlo zdravje zato je pisal v Indianapolis Father Josipu Lavriču, kateri se je na večkratno prošnjo končno vdal in prišel k sv. Lovrencu za župnika leta 1909.

Pod spretnim vodstvom Father Lavriča je fara šla hitro svojo pot naprej. Treba je bilo povečati šolo, zato so kupili sestrar, katere so do tega časa stanovale v šoli, neko staro hišo in jo preuredili v konvent.

Leta 1912 se je Father Lavrič lotil najtežjega dela na fari, začel je zidati zelo potrebno novo župnišče. Faranom sv. Lovrenca moramo dati priznanje, da so bili toliko poštenu, pravični in pa ljubezni do svojega župnika, da so mu postavili primerno stanovanje

brez godrnjanja. Kar se rado zgodi, se je zgodilo tudi tukaj. Father Lavrič, ki se je trudil, da je župnišče postavil in tudi skoraj poplačal, ga je le malo časa rabil. Meseca julija, nekako 20, ga je zgrabila pljučnica in pet dni pozneje, na sv. Jakobu dan, leta 1915 je zatisnil svoje oči za ta svet za vedno. Father Lavrič je bil skrben pa navdušen delavec v vinogradu Gospodovem. Rad je bil vesel in v veseli družbi, pa je bil tudi resen, kadar je prilika zahtevala resnost. Bil je izvrsten govornik in še danes je nekeje v župnišču kup pridig, katere je spisal v teku šest let, ki jih je prebil pri sv. Lovrencu.

Sedanjí newburški župnik g. kanonik Oman

Slovenskega duhovnika takrat ni bilo lahko dobiti. Škof Farrelly je bil primoran torej poslati takega, ki ga je imel. Poslan je bil Rev. John Oman, takrat kaplan pri sv. Vidu, kateri je prevzel službo 1. septembra, leta 1915.

Župnija sv. Lovrenca se je še vedno množila. Zato so bili primorani že leta 1916 postaviti novo hišo v kateri sta bili dve šolski sobi v pritličju, zgoraj in spodaj pa so imele šolske sestre svoj kvartir. Da so mogli napraviti to, je bilo treba kupiti zemlje, kar je jasno kazalo, kako zelo prav je imel Fr. Krže takrat, ko je kupil nekaj zemlje čeravno se je zameril ljudem.

Leta 1920 je bila šola zopet povečana za štiri sobe, stara šola pa predelana tako, da je odgovarjala šolskim zahtevam. Štiri leta pozneje, to je leta 1924, je prostora zopet primanjkovalo in, da se je cerkev mogla umakniti in svojega prostora dati za šolo, je aprila 28. Frank Kužnik zasadil prvi lopato pri kopanju za novo cerkev, za kar je plačal na licitaciji \$325. Drugo je zasadil pokojni Krist Shuster, ki ga je stala \$225. Tretji je bil Jos. Smrekar z \$200 dolarji, tudi četrta lopata je stala Melhior Pluta \$200 in potem so šle lopate nižje.

To nam kaže, kako veliko navdušenje je vladalo med ljudmi te okolice za novo cerkev. Toda cerkev, kot je bila nam potrebna bi, po mnenju arhitekta, stala \$150,000.00 reči stopetdeset, tisoč dolarjev. Zato smo rekli: "Naredili bomo za enkrat samo pritličje in ko malo to poplačamo (imeli so takrat še nekaj nad \$12,000.00 dolga) potem bomo zidali naprej."

Bog je dal srečo, ljudje so precej dobro služili in v šestih letih je bil plačan dolg in basement, kar je pomenilo skoraj \$70,000.00. Nujno je bilo potreba povečati sestrar hišo, zato smo se poprijeli tega dela in ko je bilo delo izvršeno leta 1930, nas je zgrabila depresija, katera nas je strašila in breala, tako, da na izgovitve začete cerkve ni bilo mogoče misliti. V srce me je bolelo, ko sem videl, kako padajo naši pionirji, pred izgovitvijo cerkve, kateri so s takim navdušenjem začeli novo cerkev in isto s hrepenenjem pričakovali. Naj jim bo Bog milostljiv in naj jim tam v nebesih povrne njih delo, trud, in žrtve.

Depresija je trajala od leta do leta naprej. Dolg se je sicer nekoliko zmanjševal in leta 1938 ga je bilo še nekaj preko \$14,000.00. Vendar pa smo začeli misliti na zidavo. Sklicali smo farno sejo, nekaj kar se pri nas redkokdaj zgodi. Zgodi se pa zato le po redko, ker ljudje sami ne marajo za take seje, kjer se veliko govori, pa malo stori. Na seji je bilo kakih dvesto ljudi, moških in žensk. Mnenja so bila različna. Nekateri so delali za poplačevanje dolga, drugi so pa rekli: "Nekoliko bolje se dela, začnimo vsaj z nabiranjem fonda." Zato smo. Fond je rastel in, ko je lansko leto dosegel \$30,000, od katerega je bilo dvajset tisoč darovanega, deset pa posojenega, se je večina faranov strinjala s cerkvenim odborom, kateri je rekel: "Sedaj, ali pa nikoli." Kontrakt je bil oddan in 31. avgusta ob 8. zjutraj je bil položen prvi kamen za nadaljevanje nove cerkve sv. Lovrenca.

Od takrat naprej je stavba rastla. Z največjim zanimanjem so sledili farani temu velikemu delu. Sprva so mislili postaviti samo stene in streho in potem zopet čakati dokler se ne nabere nekaj v gradbeni sklad. K sreči se je začelo malo bolje delati. Ljudje, večina ljudi, so z veseljem prispevali za novo cerkev. Računali so, da bo nova cerkev stala vsakega delujočega farana, može in ženske, sto dolarjev. Nekateri so jih takoj izplačali in to je pripomoglo, da je delo šlo naprej, ne samo do strehe, ampak do izgovitve in opreme. Da, nova cerkev sv. Lovrenca bo imela vso novo opremo, nov glavni oltar, nove klopi, nove orglje, nov križev pot. Poleg tega ima strop posebne vrste, kakoršnega ni daleč naokoli. Pod je ves iz gumija, da se bo lahko držalo cerkev snažno in lepo. Le stranske oltarje smo vzeli od spodaj in bodo ostali dokler se vse to nekoliko ne poplača. Kdaj bo to, je odvisno od delavskih razmer. Dolga na novi cerkvi ne bo veliko, ne preko \$40,000.00, dasi vse skupaj z opremo, kar smo od lani novega napravili gre preko \$90,000.00.

Farani sv. Lovrenca so bili pametni glede tega podvzetja. Sli so, kateri so imeli denar doma, ali pa morda na banki, katere danes plačujejo samo po procent in pol na vloge, in so ta denar posodili cerkvi, sami sebi toraj, po dva procenta. Na ta način imajo oni profit in cerkev, ker obresti po dva procenta bo fara prav lahko in z veseljem plačevala svojim lastnim ljudem.

In sedaj pa se približuje dan blagoslovljenja nove cerkve. Veliko je zanimanje in navdušenje za to zgodovinsko slavnost, ki se ima vršiti v nedeljo 11. avgusta, 1940. K tej slavnosti vabimo vse sorojake, kjer koli so že. Pridite in poveselitate se. Blagoslovitev cerkve se pričene že ob 7. zjutraj, a maša v gornji cerkvi pride na vrsto še le nekako o pol enajstih. Ves drugi čas vzame konsekracija oltarja, katero bo izvršil pomožni škof Most Rev. James McPadden. Po maši bo za one, kateri bodo hoteli, prigrizek in pijača. Ob 2. popoldne pa se vrši velikanska parada, pri kateri bodo sodelovale vsaj tri godbe. Po paradi bodo pete litanije in blagoslov, zatem pa prosta zabava na šolskih prostorih, tekma v pritiravanju in godba in petje. Prav tako bo popoldne tudi nova cerkev odprta za pregledovanje. Veliko ljudi ne pride nikdar preko predzadnje klopi v cerkvi. Tukaj si boste lahko ogledali oltarje, zakristije, vse shrambe,

okna strop in drugo. Sv. Rešenje Telo bomo prenesli za isti popoldne spodnjo kapelo.

Da bodo ljudje gotovo vedeli, da ne bo kdo brez maše, zato poudarjamo: Maše 11. avgusta bodo ob 5, 6, 7, 8, 9 in v zgornji cerkvi nekako 10:30. Gornja cerkev bo odprta šele potem, ko bo blagoslovljena. Ker bo tukaj več duhovnikov, bo skoraj gotovo še katera maša med zgoraj omenjenimi urami. Vse maše v spodnji cerkvi bodo isto dan kratke.

Tako smo končno prišli do tega, kar smo si želeli že preko petnajst let. Bogu gre prva zahvala, ker vse dobro pride od Njega in tako tudi naša možnost v tej zadevi. Prav v velikih meri pa gre zahvala faranom cerkve sv. Lovrenca, tistim faranom, kateri so pri tem po svoji najboljši moči pomagali. Naj jim Bog poplača vse njih prizadevanja in žrtve, ker žrtve so s tako velikim podvzetjem zlasti, ker pride vse iz rok navadnih ljudi, kateri se živije edino le od pridnih rok. Zberite se na dan blagoslovljenja iz vseh delov naše široko raztrezene fare. In, ko pride na vrsto zahvalna pesem, naj zadoni proti nebu najsilnejša zahvala, ki je kedaj priklopila iz grla vrglega slovenska ljudstva.

Hvala večnemu Bogu!
Vse stvari ga zdaj molite,
Stvarniku dobrotniku,
Večno slavo zadonite!
Zbori angelski pojo,
Hvali zemlja in nebo!

J. J. O.

Iz Euclida

Drugi koncert na vrtu Slovenskega društvenega doma v Euclidu se je vršil v četrtek, 25. julija, katerega so pridedili godbeniki WPA Music Project. Simfonična orkestra je igrala pod vodstvom Mr. Vaughan Cahill. Sodelovala je Mrs. Cahill, ali splošno poznana po njenem dekliskem imenu, Jeanette Perdan, ki je zapela štiri krasne pesmi, zakar ji je navzoče občinstvo navdušeno ploskalo. Direktorij SDD se Mrs. Cahill iskreno zahvaljuje in želi, da prisostvuje tudi na prihodnjih koncertih.

Priznanje in hvala gre Mr. Cahill-u; on nam je pripomogel, da smo dobili te koncerte.

V sredo, 31. julija smo imeli zabavo v dvorani. Ta večer je bil pa namenjen naši mladini; godba je igrala za ples.

Prihodnji koncert se vrši v petek, 9. avgusta ob 8. uri zvečer; igrala bo Band koncert orkestra, obstoječa iz 40 godbenikov.

V soboto, 27. julija smo imeli premikajoče slike, katere je kazal Mr. Anton Grdina. Najprvo smo videli ljubljansko prireditve iz leta 1929, potem iz leta 1938, ko smo zasidili prvo lopato temelja prizidka in zadnjo prireditve 2. junija, 1940. Poleg označenih je bilo na vrsti tudi več krasnih slovenskih vrstov v Euclidu in drugod. Vse te slike so krasne; kdor jih ni še videl, naj se potrudi, da jih vidi, kadar se bodo kazale. Vodstvo Slovenskega društvenega doma se Mr. Grdini iskreno zahvaljuje za njegovo brezplačno delo ter želimo, da bi v kratkem še enkrat pokazal te slike na vrtu našega doma.

Odbor.

Anglija potrebuje 40,000 bolničark

Iz Londona poročajo: Zdravstveno ministrstvo je pozvalo ženske, da se naj prostovoljno prijavijo 40,000 sester-bolničark, ki naj bodo pripravljene, da pojdejo kamor koli v Angliji, če bi bilo to potrebno. Ta nujni poziv je izšel kot posledica vsesplošne vojske. Po raznih krutih Angleške hitije z gradnje začasnih bolnišnic, ki bodo vsebovale skupno 37,000, po-

stelj. Zdravstveno ministrstvo, da bo skoraj zbranih 000 sester bolničark. Te bodo prejemale na leto 5000 dolarjev mimo stanovanjskih hran. Vse bolnišnice bodo najmoderneje opremljene, bodo imele zadostno zdravnikov in sester.

IZ DOMOVINE

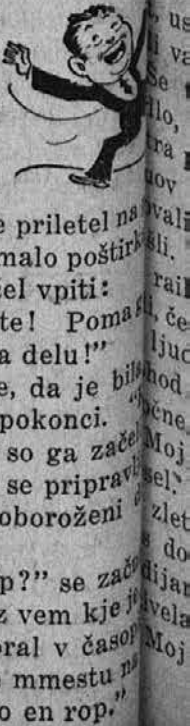
— Na čudežen način smrti. V bližini Jagodice letna deklica Nada Jovcova pasla ob železniškem nasipu. Ena koza je zašla na niški tir in Nada je hitela, da bi jo spravila na tla, tem hipu pa je zagledala kaj metrov pred seboj belski ekspresni vlak, ki je vel z vso bržino. Prepričana, jo bo vlak povozil do smrti, je Nada hitro vrgla med tir in vlak je zdrdral na stran. Strojevodja, ki je mislil, da je koleza razmesarila deklico, ni mogel vlak ustaviti šele sto metrov naprej. Na začetku vseh ljudi, ki so pričeli nesrečo, pa je Nada bila le malenkostne poškodovani.

— Ogoljufano dekletu. V Šibeniku se je vav način končala ljubljanska drama, ki je dokazala neustrašnost mlade Knežević, medtem ko je ljubimec Milo Dodiga igral žalostno in nesramno. Dodiga se je znal pri Katici, kateri je za svojo vročo ljubezen in tal, da jo bo v najkrajšem popeljal pred oltar. Katica je bila vsa srečna in preživela nekaj lepih dni. Kdor re popisati razočaranje, deklica, ko je zvedela, da njen Milo že davno potuje da ima celo družino. Katica je prišla za besedo, se je ljubezni smejal in se od nje več zmenil za Katico. Oče na deklica je bila seveda razkačena. Sklenila je, da bo maščevala. Zasledila je, kjer je le mogla in se je ji posrečilo, da je našla v nekem predmestju njeni roki se je zabliskalo saj je bila odločena, da ji čunala z možem, ki ji je povzročil življenje. Zadel je pravo mo v levo uho. Milo je narave in ima urne noge, se mu je posrečilo, da se pred kaznijo ogoljufanja kleta. Sedaj je pa tista mislil na maščevanje. Da sam ni imel poguma, da bi krito nastopil, se je došol dvema prijateljskoma. sta prišla Katico in jo je hud besedni boj. Komaj vrgla Katico v obcestni toraz se obmetavala s kameni, se je komaj premaknila, da jih bolečinah in z nepe, naporom se ji je končalo. Čilo, da se je izkopala iz dal menja in se se težavo. Dala do prvega zdravnika. Vah junaškega ljubimca, in njegovih prijateljev, je zaprla, drugega prijatelja ki se skriva, pa bodo kmalu našli.

Če verjamete al' pa ne

Oni dan je priletel na vrt, sko postajo malo poštniški, ki je začel vpiti: "Pomagajte! Pomagajte! Roparij so na delu!"

Razume se, da je bila vsa policija pokonci. "Kje so roparji?" so ga začeli ševati, ko so se pripravili, jo uberejo oboroženi. Ven na cesto. "Kje je rop?" se začel žak, "kaj jaz vem kje je rop?" včeraj sem bral v časopisu, se izvrši v te mmostu na dve minuti po en rop."

WINNETOU

Po nemškem izvršniku K. Mays

Nadaljeval je:

Moja brata mislita zasledo-
Ogellalle in belokožce, ki
railtroublerje imenujejo.
to je treba dobrih konj. Ali
zajahal moj brat Charli ko-
ki sem ga vzel poglavarju
kote? Najboljše indijansko
ima in moj brat se razume
njo bolje ko kateri drugi be-
dožec."

Prej nekoč mi je podaril
nega mustanga. Misli sem
ga odkloniti in sem rekel:
"Prosim svojega brata dovo-
lja, da si smem konja sam
viti. Poglavarjev konj bo
mi plen."

Okimal je.
Ali je moj brat Charli po-
dal, da je njegovo vse, kar je
je? Čemu izgubljati čas z
na konja? Ali naj nas
izda Ogellallom? Ali misli
brat, da bo Winnetou vzel
konj plen, ki ga je odvezl Da-
m? Zakopal ga bo in konj
pazen. Howgh!"

Nisem smel ugovarjati, raz-
bi ga bil. Sprejeti sem mo-
darilo.

icer pa sem že ves čas ko-
občudovaje gledal. Vranec
pil, krepkih udov, pa ličen in
zen, da ga je bilo veselje
tati. Dolga griva mu je vi-
globoko čez vrat, košati
je segal skoraj do tal, no-
je bile od znotraj rožna-
dece, kar velja Indijancu za
imenje plemenite krvi, in v
grovih velikih očeh je gorel
kaj živahnosti pa obenem
ne preudarnosti, ki je obe-
da se sme dober jezdec na
zanesti.

Kaj pa sedlo?" je menil
poročnik. "Saj vendar ne morete na
Kornem sedlu jezdit, i-
Charles!"

Če majhna briga! Ali še
ne videli, kako si Indijane-
uredi tovrstno sedlo v jezdi-
sedlo? Ali pa kako si lovec
dvojni sedlo iz še tople kože
in lačine? Videli boste, jutri
je imel sedlo, ki me bode za
imela še zavidali!"

Pač je prikimal in dejal:
"Winnetou je našel višje gori-
potoku sled velikega volka.
je preden bo solnce zašlo, bo
padel, iz njegove kože in
novega koša pa bomo nare-
sedlo."

fani imajo moji bratje dovolj
tvoja s seboj?"

Da.
Torej pa pojdivo! Ustreliti
dovolj volka in poiskali tabo-
ne, kjer bomo prenočili in
ne bom zakopal svoj plen, ki
Kornega vzel Dakotam.

Moja brata nas bo našla že spet na
railtroublerjev. Uničili so
nileve ognjenega konja, izro-
nepili, ubili in sežgali so veliko
čeno svojih belih bratov, veli-
Duh je jezen na nje in jih
dal v naše roke, kajti po po-
wah savane so si zaslužili
je."

prepričal, da "znam tudi jezdi-
ti." Vsekakor mu je bilo ne-
razumljivo, da se takle novinec
razume na indijansko jahaško
šolo. Ni mu menda tudi šlo v
glavo, da sva si z Winnetouom
taka dobra prijatelja. Čudno
se mu je zdelo, da slavni Win-
netou tako zelo odlikuje lovca,
ki niti nima bojnega imena. Pa
pustil sem ga, da se je čutil in
si sam razlagal te nerazumlji-
ve pojave.

Stari Victor se je dobro dr-
žal, naglo smo potovali. Opol-
dne smo našli taborišče rail-
troublerjev, za pol dneva smo
jim že prišli bliže.

Njihova sled je zapustila po-
tok in krenila v dolgo stransko
dolino. Gozdovi so prihajali po
pobočjih in po dolini je curjala
drobna vodica. Winnetou je
pridržal konja v korak, počasi
smo jezdili, skrbno je pazil na
sled in se bistro oziral po gozd-
nih roboh.

Ustavil je konja in se obrnil
k meni.

"Uff —! Kaj pravi moj brat
Charli k temule potu?"

"Na greben pelje."

"In potem?"

"Onstran grebena nekje pa
sedijo railtroublerji."

"In kdo še?"

"Ogellalle."

Pokimal je.

"Moj brat Charli ima še ve-
dno oko orla in premetenost li-
sice. Prav je uganil."

Počasi in previdno smo jezdi-
li dalje, vsak hip pripravljeni,
da primemo za orožje ali pa se
umakemo.

"Ogellalle da bi bili tam on-
stran —?" je dvomil Fred.
"Zakaj tako sodite?"

"Spomnite se na to, kar sem
vam pravil ob železnici! Ali
res mislite, da se bodo trije In-
dijanci brez posebnega vzroka
pridružili taki številni četi be-
lih? Tod na zapadu je več rde-
čih ljudi ko belih. In tako bo
tudi v našem slučaju."

"Pshaw —! Ne razumem
vas, Charles!"

"No, tisti trije Ogellalle niso
sami —"

"Ampak —?"

"Večje krdelo njihovih ljudi
leži kje tod v gorah in čaka na
nje."

"Čemu pa bi bili šli tisti tri-
je z railtroublerji železnico
napadat?"

"Prideljeni so jim bili za ne-
kake nadzornike."

"Tako —? Zakaj? Od koga
prideljeni?"

"Hm —! Ne zamerite, moj
ljubi Fred, pa zdi se mi, da sva
zamenjala vloge —. Danes bi
jaz vas lahko za greenhorna kre-
gal —"

"Heigh ho —! Zakaj?"

"Ali mislite, da bi se klatio
tod okoli krdelo triindvajsetih
belih, pa da bi jih ne opazili rde-
čici?"

"Gotovo, da beli ne morejo ne-
opaženi mimo njih!"

"Kaj so torej morali beli sto-
riti?"

"Hm, da —! Če so hoteli biti
varni in če so hoteli doseči svo-
je namene, so se morali podati
v varstvo rdečih. Tako je tod
v navadi."

"Prav! In mislite dalje! Ali
so jih rdeči vzeli v varstvo za-
stoj?"

"Ne. Beli jim morajo nekaj
nuditi za to."

"Kaj?"

"Recimo del plena."

"Lepo! Ali sedaj razumete,
kaj meniva z Winnetouom?"

"Hm —! A tako —! Beli so
prišli k rdečkarjem, jih zapro-
sili za varstvo, to je, za dovolje-
nje, da smejo na njihovem ozem-
lju izvrševati svoje "rokodel-
stvo." Rdeči so jim izvrševanje
obrti dovolili, pa zahtevajo reci-
mo davek. Nató so šli beli in na-

Davey piše governerju Brickerju

Governer John W. Bricker,
Columbus, Ohio.
Moj dragi governer!

Če smo pravilno poučeni in vse kaže,
da smo, je vaš direktor za industrijske
odnoseje kršil postavbo v slednjem slu-
čaju. Malo pred sredo junija je po-
klical v Columbus vse uslužbence tega
oddelka. Seja je bila ob desetih dopol-
odne. Direktor Strain je govoril samo
par minut glede dela v oddelku. Fak-
tično je rekel tole: "Jaz sem zainte-
resiran v to kampanjo in v ponovno
izvolitev governerja Brickerja. Jaz
sem zainteresiran tudi v doprinos za
kampanjo. Če kdo izmed vas ne mara
te administracije, mu bom z veseljem
pomagal iz službe. Pojdite v glavni
stan divizije in se pogovorite z načel-
nikom."

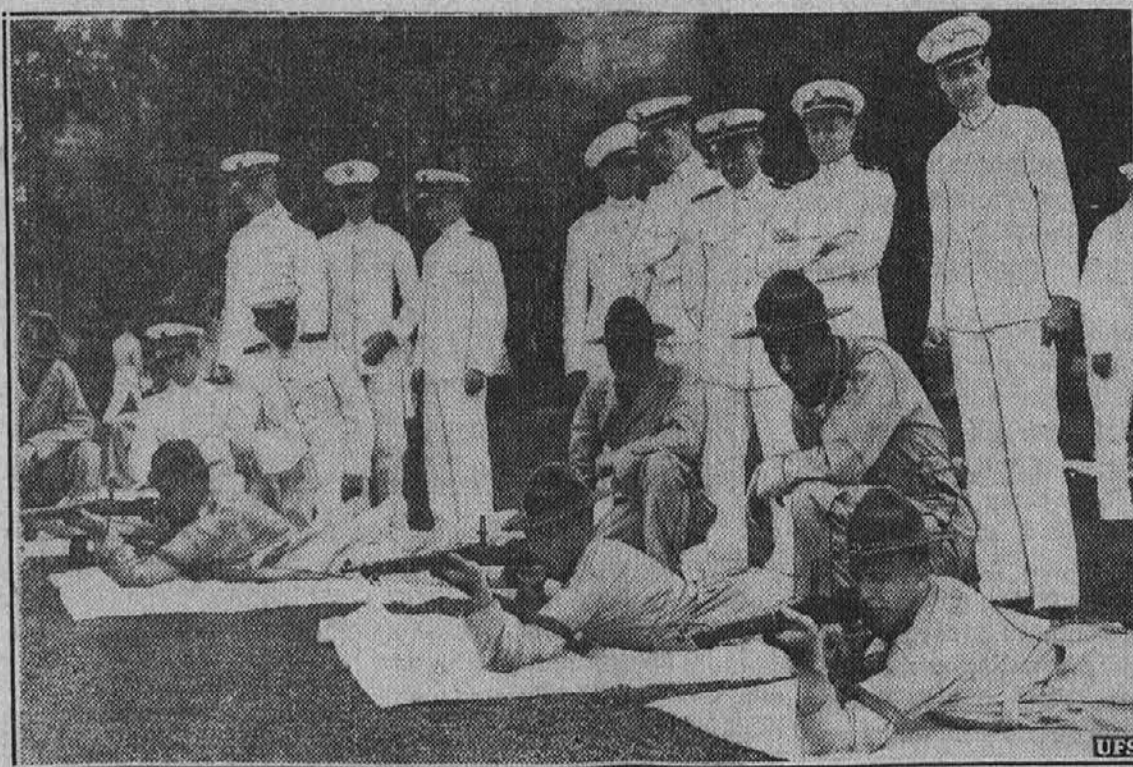
Mnogo teh uslužbencev je pod civilno
službo. Vi ste, ali bi morali vedeti,
kaj pravi postavba glede tega, čeprav
ste jo skušali uničiti.

Direktor je priznal, da je bila ude-
ležba 100 odstotna. Vsi uslužbeni so
sledili obvestilu in so šli v divizijski
stan. Tam se jih je posamezno iz-
praševalo. Povedalo se jim je, koliko
morajo prispevati k vaši kampanji. In
potem se je gledalo na to, da so to
tudi plačali. Seja ni uradno imela no-
benega pomena in uslužbeni so bili
poklicani v Columbus samo radi brez-
vestnih davkov.

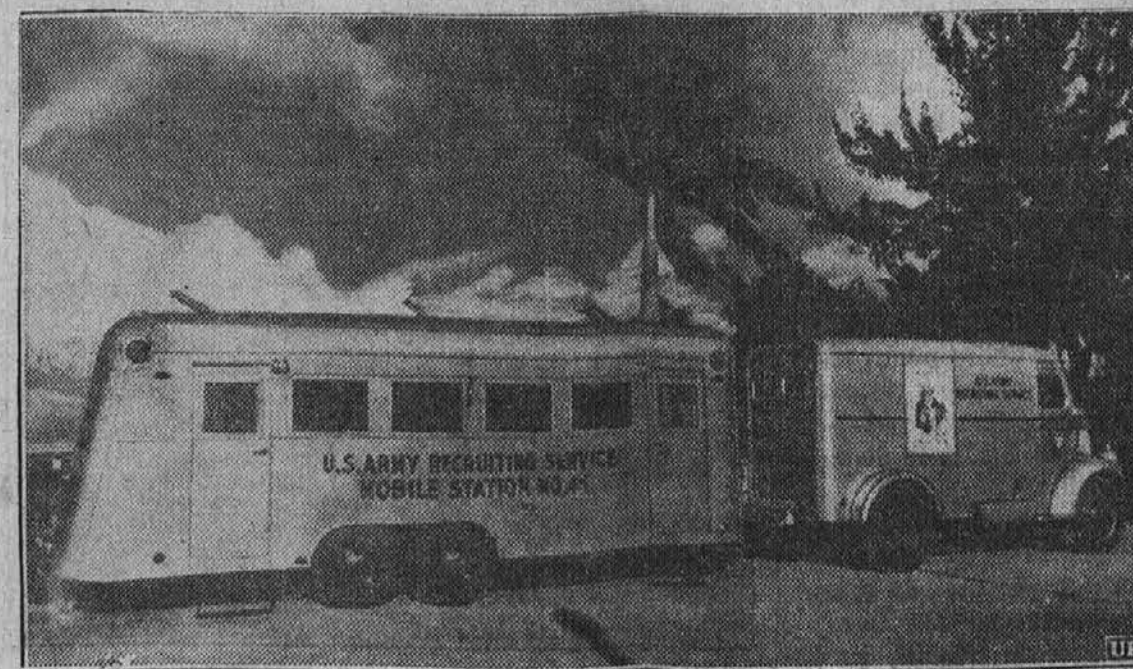
Vrhu tega je morala država plačati
poine stroške za 481 oseb in njih stro-
ške bivanja v Columbusu za dva dni.
Vaš direktor je izpraznil državno bla-
gajno za več kot \$5.000, kateri denar
je obiskih davkoplačevalcev in to sa-
mo zato, da je oskubel državne usluž-
bence.

padli vlak, da bi s plenom plača-
li davek. In poglavar jim je do-
dal tri svoje bojovnike, ki bi jih
naj nadzorovali in poskrbeli, da
bodo beli res tudi plačali, kar so
obljubili —"

"Morebiti je tako, morebiti
pa tudi ne. Vsekakor pa je go-
to vore, da tisti trije Ogellalle
ne postopajo kar sami tod okoli,
ampak da jih je večja četa kje
tod blizu. In k njim bodo šli tu-
di railtroublerji. Vse to sem
vam pravil že ob železnici.
(Dalje prihodnjic)

Mornariški pripravniki na obisku v West Point vojaški akademiji. — Pripravniki
v spremstvu kadetov opazujejo armadne kadete iz West Point vojaške akademije pri
strelskih vajah. Taki obiski pripravnikov se vrše vsako leto.

Osenmaist takih avtomobilov je bilo izdelanih v Bradentown, Fla., katere bo upo-
rabljajl rekutni urad Zed, držav, da mogoče na ta način pridobi več novincev za vojaško
službo, ker se bo ta urad lahko prepeljal iz kraja v kraj.

Svetek in Frank Merhar. Pisma
se vzame naznanje ter se jih
oprosti.

Poročilo gl. predsednika, ki
sporoča, da je pravočasno obve-
stil gl. tajnika za sklicanje seje,
da so bili vsi pravočasno obve-
šeni; dalje poroča glede zadrž-
anja pri delu, da mu ni bilo mogo-
če tako aktivno delati pri agita-
ciji za nove člane. To pa radi
prevelike zaposlenosti v tovar-
ni. Poroča tudi, da se je udele-
žil piknika podružnice št. 4 v
Girard, O. potem pa slavnosti
razvitja zastave podružnice št. 6
v Clevelandu, O. Zaeno poroča
o tej slavnosti, da je bila zelo le-
pa ter ga veseli tak napredek.
Zbornico pa prosi, da ga opro-
sti ako ni bil morda dovolj akti-
ven radi dela; toda bo v bodoče
skušal vse uravnati. Poročilo
gl. predsednika se sprejme.

Poroča II. gl. podpredsednik,
ki pravi, da je bilo malo publi-
citeti tekom kampanje, ki se naj
po njegovem mnenju nadaljuje
k večjemu do konca avgusta. Po-
ročilo se vzame naznanje. Poro-
ča blaginjak glede Euclida, O.,
kjer se snuje nova podružnica
S. M. Z. Tozadevno bo skušal
napraviti po svoji najboljši mo-
či. Poročilo sprejeto. Zapisni-
kar poroča, da mu je prav žal,
ko se ni mogel bolj udeleževati
tekom kampanje, radi preobil-
nega dela doma; pri tem pa ome-
nja, da se je vse premalo pisalo;
moral bi se še drugi kaj oglaš-
ti in povedati svoje mnenje za
napredek S. M. Z. Dalje se za-
hvali gl. predsedniku in glavnim
uradnikom, ki so se v tako le-
pem številu udeležili slavnosti
blagoslovitve zastave podr. št.
6. Poročilo se vzame naznanje.

Poročilo nadzornega odbora,
Tozadevno poroča preds. John
Lintol, da so pregledali knjige
ter poslovanje gl. tajnika in bla-
gajnika ter, da so našli vse v naj-
lepšem redu. V blagajni je \$1-
455.42. Isto tako poročata I.
nadz., Chas. Benevol in II. nadz.
Nikola Klasan. Vsi trije pripo-
ročajo, da se račune gl. tajnika
in blaginjaka sprejme. Poročilo
nadzornega odbora se sprejme,
nakar se odobri priporočilo od-
bora ter račune sprejme.

ZAPISNIK

seje gl. odbora SMZ vršče se
dne 21. julija 1940 v Barber-
ton, Ohio.

Glavni predsednik Fred Udo-
vich otvori sejo ob 9. uri dopol-
dne, z primernim nagovorom,
kjer poziva navzoče k redu in
premišljeni razpravi za dobro-
bit in napredek Slovenske moške
zveze. Gl. tajnik prečita imena
gl. uradnikov. Navzoči so: gl.
preds. Fred Udovich, II. gl. pod-
preds. Frank Benčina, gl. tajnik
Vincent H. Lauter, gl. blaginjak,
Jerry Župec ter nadzorniki:
John Lintol, preds. Chas. Benevol
I. nadz., Nikolaj Klasan
odbora je navzoč Joseph Piškur,
ter zapisnikar Jože Grdina. Da-
lje prečita gl. tajnik imena in
pisma onih gl. uradnikov, ki so se
oprostili od seje. Ti so Anton
Rudman I. gl. podpredsednik ter
finančna odbornika Avgust F.

Gl. predsednik se zahvali za
točnost in pregled ter določi 10
minut odmora. Nadaljevanje se-
je, kjer se razmotriva za boljši
napredek organizacije. Tozade-
vno se da glavnemu odboru pol-
no pravico, da uredi, kar je bolj-
ši za dobrobit organizacije, zla-
sti če je treba kaj ukreniti glede
slavnosti kake podružnice. Spre-
jeto.

Gl. tajnik čita pismo Glasbe-
ne Matice iz Clevelanda, ki vabi
organizacijo za pristop k tej
ustanovi ter da tozadevno pri-
merno vsoto, da bi bilo mogoče
vse to vzdržati ter voditi za na-
predek vseh Slovencev v Ameri-
ki. Pismo se vzame naznanje,
toda zaenkrat se ne more dati;
lahko pa pozneje.

Gl. podpredsednik, Benčina
pravi, da bi se moralo kaj napra-
viti za mladino, da se jo lažje
pridobi za organizacijo. Toza-
devno se naj organizira kak
"team," ki bi bili privlačni za
organizacijo. Denar za take stva-
ri bi se dobilo od trgovcev, ker
bi fantje nosili tako reklamo na
suknjičih. Zapisnikar pravi, da
naj nikar vse ne zidajo na slab-
ševce, ker so nekateri na slab-
šem kot pa tovarniški delavci,
pač naj se dobi kako drugo pot
za to.

Chas. Benevol predlaga, da se
izplača nagrada za vse novopri-
stople člane v tej kampanji za-
četkom 1. septembra. Klasan
podpira. Ker pa ni mogoče vsem
takoj poslati, se da časa do 1.
oktobra. Razmotriva se glede
ustanovitve podružnice v Eucli-
du. Tozadevno bo skrbel Župec,
temu bosta pomagala tudi Be-
nevol in Benčina. K temu po-
nudi vso svojo pomoč gl. pred-
sednik.

Na dnevni red pridejo tudi
znaki S. M. Z. Ker ima gl. pred-
sednik že en tak obris na roki,
ga predloži. Zapisnikar je mne-
nje, da je ta stvar vseeno še ma-
lo prezgodaj ter naj bi se še ka-
ke druge obrise dobilo, zaeno tu-
di, da se vpraša podružnice za
mnenje, kaj mislijo in koliko bi
se jih prišlo in potem na
drugi glav. seji odobri in pre-
skrbi za iste.

Gl. predsednik vpraša, kaj bi
se napravilo glede piknika, ki
se vrši v Barbertonu v nedeljo
4. avgusta, kako bi bila stvar bo-
lje in pa, da se za to agitira za
čim večjo udeležbo, stroške in
dohodke se deli na vse podružni-
ce. Zato bi bilo potrebno, da bi
vsaka podružnica že v naprej ne-
kaj prispevala. Po končnem raz-
motrivanju se sklene, da se nič
ne pobira v naprej, kajti upa-
nje je, da bo piknik velik uspeh;
samo možje naj se tozadevno
malo potrudijo.

Glede programa za piknik se
vso stvar prepusti odboru v Bar-
bertonu, ker so tam in bolje ve-
do kot pa tisti, ki so oddaljeni.

Končen sklep je, da sedanja
kampanja preneha 1. septem-
bra, potem pa se zopet upelje.
Za sedaj je že in tudi dosti jih
je pristopilo tekom kampanje,
kar bi jih ne ako bi kampanje
ne imeli.

Končno se gl. predsednik za-
hvali vsem, ki so prišli na sejo
ter prosi navzoče, da gredo na
delo z podvojeno silo in agitaci-
jo. Moška zveza mora napredo-
vati, kajti ni dvoma, da bi ne,
ker pogoji zato so jako lepi, sa-
mo delati je treba.

Zapisnikar še prečita zapis-
nik zadnje polletne seje, ki je
sprejet kot čitan. Ker je dnev-
ni red izrpan, predsednik za-
ključi sejo.

Fred Udovich,
gl. predsednik
Jože Grdina,
zapisnikar

IZ PRIMORJA

— Dva groba v Kronbergu
pri Gorici. Nepredvidoma je
smrt pobrala 61 letnega Avgu-
sta Komela, lastnika znane go-
stilne pri "Jernejčetu." Pred
kratim je nesrečnemu možu

umrla žena v Ameriki, kjer i-
ma tudi tri otroke. — V visoki
starosti 86 let je umrl Jožef
Pavlin, gospodar Turkčeve dru-
žine. Bil je dober, veren mož.
V tolažbo lahko povemo, da po-
kojni s svojimi častitljivimi 86
leti ni bil še najstarejši naš fa-
ran in ne kaka posebna red-
kost. Imamo dve osebi, ki sta
prekoračili že 90 let in še lepo
vrsto čvrstih 80 letnikov.

—100.000 lir za novo župno
cerkev presv. Srca v Gorici.
Vladni načelnik je nakazal sto
tisoč lir kot dar za novo cerkev
presv. Srca Jezusovega, ki je
bila pred dobrim letom določe-
na za župno cerkev nove gori-
ške župnije. Znesek je g. pre-
fekt izplačal župniku msgr.
Montiju. Denar je namenjen
za postavitev oltarja v spomin
padlih in za nove orgle. Ker je
cerkev obremenjena še s stroški
zgradbe, ji je velikodušno na-
kazilo zelo dobrodošlo.

—Trst, junija 1940. V Jam-
ljah so našli ob cesti, ki pelje
na Doberdob, 42-centimetersko
še nerazstreljeno granato. Na-
stalo je res kočljivo vprašanje,
kako nevarni izstrelke uničiti,
ne da bi se pripetila nesreča in
ne da bi nastala škoda. Obzida-
li so zato projektirali z zidom in
prostor napolnili s peskom in
zemljo, ter vse tudi primerno
pokrili. S tem so hoteli zaduši-
ti silni zračni pritisk, ki ga po-
vzroči eksplozija. Razglasili so
tudi, da v ponedeljek 3. junija,
ko je bila razstrelba določena,
v okolici enega kilometra ne
sme biti nobenega človeka.

Razstrelba je bila izvršena v
redu in brez nesreče.

—Ker je prodajal slabo olje.
V Kanalu je bil obsojen trgo-
vec Stokelj Rudolf na denarno
kazen 500 lir in na plačilo sod-
benih stroškov, ker je prodal 200
litrov namiznega olja, ki je ime-
lo večjo količino kisline, kakor
je to predpisano.

ARABSKI PREGOVOR

1.—Oni, ki ne ve, in ne ve, da
ne ve, je tepec, pusti ga v miru.
2.—Oni, ki ne ve, in ve, da ne
ve, je omejen pouči ga.
3.—Oni, ki ve in ne ve, da ve,
je zaspanec, zbudi ga.
4.—Oni, ki ve in ve, da ve, ta
je moder, njega se drži.

MALI OGLASI

Na stanovanje

s pohištvo ali brez njega se
sprejme priletna ženska ali de-
kle. Vprašajte na 6614 Schaefer
Ave. (187)

Perilo se sprejme

Na dom se sprejme perilo z
likanjem ali brez likanja. Za
naslov se poizve v uradu tega
lista. (187)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in bar-
vanje vašega avtomobila. Delo točno
in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

KENmore 2237-M

EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

V najem

se dajo 4 velike sobe, na novo de-
korirane. Za več pojasnila naj
se vpraša na 1007 E. 63rd St.
(Au. 6, 8, 10.)

Varujte hiše pred mrazom.

Sedaj je čas, da obijete okna
in vrata z varnostnimi stripsi.
Prihranite s tem na premoгу in
plinu. Naše delo je garantirano.
Pokličite nas za proračun.
Knight-Singer Weatherstrip Co.
19387 Dorothy Ave., tel. BO-
2222. (Priporočano po John
Prišel, 15908 Parkgrove Ave.)
(Aug. 6, 8, 10, 13, 15, 17, 27, 29,
31, Sept. 3.)

BARVANJE HIŠ

zunaj in znotraj vam najboljšo
in najcenejšo izvrši
MIKE ZERNIC
14705 Thames Ave.
GLenville 3146

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

VENEC

"Pač, pač," je hitel odgovarjati oni. "To je po mojem najboljši svet, dragi tast. Pošli jo za eno leto k sestram v Oslo — tam naj se potem uči, kako zunaj v svetu ljudje govorijo drug o drugem. Poznam nekaj deklet, ki so tam," je dejal in se zasmejal: "Te ne bi legle in umrle od žalosti, ako bi se dva nora fanta potolkla radi njih. Nočem reči, da bi takšno hotel za ženo — mislim pa, da Kristini ne bo škodilo, ako sreča nove ljudi."

Lavrans je pospravil ostane jedi v torbo in dejal, ne da bi pogledal fanta:

"Upam, da imaš Kristino rad..."

Simon se je narahlo zasmejal in ni pogledal Lavransa:

"Lahko mi verjameš, da jo imam rad — in tebe tudi," je dejal hitro in kratko, vstal in prijel za smuč. "Nobene nisem srečal, s katero bi rajši stopil v zakon."

Tik pred veliko nočjo, dokler je še bilo kaj sanenja po dolini in čez jezero Mjos, je Kristina drugič potovala proti jugu. Simon je prišel na Jorundgaard, da bi jo spremil do samostana — tako je torej potovala z očetom in zaročencem in se vozila na saneh, zavita v krzno, zadaj pa so sledili hlapci in sani s skrinjo za njene obleke in z darovi, živili in krznom za opatinjo in sestre v Nonneseterju.

DRUGI DEL

1.

Ko je praznična ladja Aasmunda Bjorgulfsona nedeljskega jutra proti koncu aprila zavila mimo nosa Velikega otoka, so v samostanski cerkvi peli zvonovi, čez zaliv pa jim je odgovarjalo pritrkavanje iz mesta, zdaj močnejše, zdaj slabotnejše, kakor je pač veter prinašal glasove.

Nebo je bilo visoko in belo modro s svetlimi, gosto nabranimi oblaki, sonce pa se je nemirno lesketalo na kodrastih vodih. Vzdušje obrežja je bilo slika čisto pomladanska, polja so bila malone brez snega, na grmovju pa so ležale modre sence in rumenkasti odsevi. Na višavah pa, ki so ležale kot obroči okoli akerske obline, je v smrekovem gozdu nejasno belel sneg in na daljnih modrih planinah na zapadu onstran fjorda so se še zmerom lisile mnogotere bele proge.

Kristina je stala spredaj v ladji z očetom in Gyrido, Aasmundovo ženo. Gledala je proti mestu in njegovim neštetim svetlim cerkvam in kameninim hišam, ki so se dvigale nad mravljiščem sivo rjavih lesenih domov in golih drevesnih vej. Veter se je poigraval s krajini njenega plašča in ji rval lase izpod zavijače.

Prejšnjega dne so bili na Skogu prvič pognali čredo na pašo in ob tej priliki si je srčno zaželela domov na Jorundgaard. Tam bo še dolgo trajalo, preden bodo smeli spustiti živino na prosto; nežno in sočutno je zahrepenela po kravah, omršenih čez zimo v temnih hlevih; še dolgo bodo morale potrpežljivo čakati. Mati, Ulvhild, ki je vsa zadnja leta sleherni noč spala v njenem naročju, mala Ramborg — kako si je želela k njim; tožilo se ji je po domačih, po konjih in psih, po Kortelinu, ki ga je v njeni odsotnosti imela Ulvhild, in po očetovih sokolih, ki so se

deli na svojih prečkah s čepico na glavi. Poleg njih so visele rokavice iz konjskega usnja, ki si jih nadel, kadar si vzel sokole na roke, in slonokoščene palčice, da si jih mogel čehljati.

Pri srcu ji je bilo, kot da se je vse hudo minule zime umaknilo daleč proč in v spomin se ji je vračal dom, kakršen je bil nekdaj. Zvedela je tudi, da ga v soseski ni bilo človeka, ki bi slabo mislil o njej. Tudi Sira Ejrik ne; bil je jezen in žalosten radi Benteina. Ta je bil pobegnil iz Hamarja; govorilo se je, da je menda uskočil na Švedsko. Tako torej med njimi in sosednim dvorom ni ležalo toliko strašnega, kot so se sploščetka bali.

Spotoma so bili v gosteh na Simonovem domu in pri tej priložnosti se je bila seznanila z njegovo materjo, brati in sestrami — vitez Andres je bil še zmerom na Švedskem. Vendar se med njimi ni počutila dobro in ljudje na Dyfrinu so ji bili tem bolj zopni, čim manj je imela za to pametnega vzroka.

Vso pot do Dyfrina je sama sebe prepričevala, da nimajo ti ljudje nobenega povoda za ošabnost in mnenje, da so kaj boljšega kot njen lastni rod — saj ga ni bilo, ki bi vedel za oprčnika. Reidarja Darreja, dokler mu kralj Sverre ni preskrbel za ženo vdovo fevdnika na Dyfrinu. Vendar pa niso bili prav nič ošabni in Simon sam je nekega večera pripovedoval o svojem pradedu: "Za gotovo sem torej poizvedel, da je izdeloval glavnike — torej boš prišla v malone kraljevski rod, Kristina," je dejal. "Pazi vendar na svoj jezik, fant," mu je rekla mati, vendar so se vsi zasmejali. Tako neznansko hudo ji je bilo, kadar je pomislila na očeta, ki se je smejal, čim je dal Simon najmanjši povod za to; začelo se ji je svitati, da bi se bil oče morda rad malo več smejal v življenju, kot se je. Vendar ji ni ugajalo, da se je tako navezal na Simona.

Veliko noč so vsi skupaj prebili na Skogu. Opazila je, da je stric kmetom in služinčadi strog gospodar — ta ali oni jo je povpraševal po materi in z ljubeznijo govoril o Lavransu, češ, imeli so lepše čase, ko je živel še tu. Aasmundova mati, Lavransova mačeha, je samo zase bivala v eni izmed hiš na dvoru; ni bila še kdo ve kaj stara, pač pa boleha in slabotna. Lavrans je doma redko govoril o njej. Ko ga je nekoč Kristina spraševala, če je imel hudo mačeho, je oče odgovoril: "Ni mi storila ne veliko dobrega ne zlega."

Kristina je segla po očetovi roki, on pa je stisnil njeno: "Boš že še vesela, hčerka moja, pri častitih sestrah — tam boš prišla na drugače misli in se ti ne bo tožilo po domu."

Pluli so tako blizu mesta, da je vonj po katranu in soljenih ribah z nabrežja prihajal prav do njih. Gyrid je imenoma navajala cerkve, zgradbe in trge, ki so se dvigali iznad vode. Kristina se razen okornih stolpov Halvardove cerkve ni spominjala nobene stvari več iz tistega časa, ko je bila zadnjica tu.

Objadrali so vse mesto v zapadni smeri in pristali ob Nunskem pomolu.

Kristina je stopala med očetom in stricem skozi vrsto pristaniških lop in prišli so na pot, ki je peljala čez njive. Za

njimi je šla Gyrid, ki jo je Simon vodil za roko. Služinčad je ostala v pristanišču, da bi pomagala nekaterim samostanskim hlapcem pri nakladanju prtljage na voz.

Nonneseter in ves Leiran sta sicer ležala znotraj mestnih meja, vendar je stalo le tu in tam nekaj hiš ob poti. Nad glavami so jim drobili škrljančki v blede modrem zraku in na golih glinastih pobočjih je kar mrgolelo malih rumenih trobentic, ob plotovih pa je že zelenela trava.

Ko so prišli skozi vrata in stopili na križni hodnik, so jim iz cerkve ravno prihajale vse nune nasproti, iz odprtih vrat pa sta vrela petje in godba.

Kristina je s tesnobo v srcu zrla za vsemi temi črno oblečenimi ženami z belo plateno ovijajočo krog obraza. Globoko se je sklonila, močje pa so se pripognili, stiskaje klobuke na prsi. Za nunami je prišel trop deklet — nekatere so bile še otroci — v oblekah iz nebarvane raševine s črno belimi, sesukanimi opascami krog života; lasje so jim bili prepleteni s prav takimi črno belimi trakovi in krepko počesani nazaj. Kristina je nehote pokazala dekletom pogumen obraz, kajti občutila je neko plašnost in se zbala, da se jim ne bi zazdela kmečka in neumna.

V samostanu je bilo tako krasno, da jo je vso prevzelo. Vsa poslopja okoli notranjega dvorišča so bila iz sivga kamna. Na severni strani je molela podolžna cerkvena stena visoko nad druga poslopja; streha se je dvigala v dveh stopnjah, na zahodnem koncu pa je stal stolp. Dvorišče je bilo tlakovano s kamenitimi ploščami, krog in krog pa je tekel pokrit hodnik, ki so mu nosili streho lepi stebri. Sredi ploščadi je stala kamenita soha, Mater Misericordiae, ki je razgrinjala svoj plašč nad nekaj ljudmi, ki so klečali krog nje.

Prišla je sestra in jih povabila, naj ji slede k optanji v govorilnico. Mati Groa Guttormova je bila visoka, krepka starka, ki bi bila lepa, ako bi ne bila tako brkata okrog ust. Njen glas je bil globok in podoben moškemu. Bila pa je pri kupne narave, omenila je Lavransu, da je poznala njegove starše, ter ga vprašala po soprogi in drugih otrocih. Končno je prijazno dejala Kristini:

"Mnogo dobrega sem slišala o tebi, zdi se mi pametna in dobro vzgojena, gotovo nam ne boš dajala povoda za nezadovoljnost. Zvedela sem, da si zaobljubljena temu blagorodnemu in vrlemu možu Simonu Andressonu, ki ga vidim pred seboj — zdi se mi dober sklep tvojega očeta in tvojega ženina, da ti privošči prebiti nekaj časa tukaj v hiši Device Marije, da se moreš naučiti pokorščine in službe, preden bo tebi sami dano televati in odrediti. Polagam ti na srce, da se naučiš ljubiti molitev in službo božjo, tako da ti pride v navado spominjati se v vsem svojem dejanju in nihanju svojega Stvarnika, mile Matere božje in vseh svetnikov, ki so nam dali najboljši zgled kreposti, poštenja, zvestobe in vseh čednosti, ki jih moraš imeti, ako hočeš upravljati dom in družino ter vzgajati otroke. Vrh tega se boš tudi učila v tej hiši, da mora človek dobro paziti na čas, kajti pri nas ima vsaka ura svojo porabo in svoje opravilo. Mnogo je deklet in žena, ki vse preveč rade pozno v jutro polegajo v postelji, zvečer pa dolgo sede za mizo in klepetajo — vendar ni videti, da bi ti bila taka. Letos se boš torej mogla mnogočesa naučiti, kar ti utegne koristiti v tej in oni domovini."

Kristina se je sklonila in ji poljubila roko. Nato ji je gospa Groa velela, naj gre z ne-

znansko debelo staro redovnico, ki jo je nazvala sestro Potencijo, v samostansko obednico. Može in gospo Gyrido je povabila v neko drugo sobo k sebi na obed.

Obednica je bila lepa dvorana, ki je imela kamenit tlak in šilasta okna s šipami. Odprti na vrat je vodila v drugo sobo, in Kristina je mogla videti, da so morala biti tudi tam steklena okna, kajti sonce je sijalo vanjo.

Sestre so se sedele že za mizo in čakale jedi — starejše nune na kameniti, z blazinami obloženi klopi ob steni z okni, mlajše sestre in gologlava dekleta v svetlih raševinastih oblekah pa so se sedele na leseni klopi ob vnanji strani mize. Tudi v sosednji sobi je bila pogrnjena miza, in

sicer za najodličnejše preskrbovance in za samostansko služinčad. Med njimi je bilo nekoliko starih mož; ti ljudje niso imeli samostanske noše, vendar pa so bili temno in spodobno oblečeni.

Sestra Potencija je odkazala Kristini sedež na vnanji klopi, sama pa je šla za mizo in obstala blizu častnega sedeža opatinje na koncu mize — ta je bil danes prazen.

Vsi so se dvignili, v tej in stranski sobi, sestre pa so odmolile molitev pred jedjo. Nato je mlada in lepa redovnica stopila na majhno prižnico, ki je stala na pragu med obema dvoranama. In dočim sta dve samostanski sestri tu, dve najmlajši nuni pa v drugi sobi prinašali na mizo jed in pijačo,

je redovnica s krepkim in zvonkim glasom, ne da bi pri kakšni besedi prenehala ali zajeceljala, čitala zgodbo o sveti Teodoru in svetem Didymusu.

Najprej je Kristina mislila samo na to, da bi pokazala, kako lepo se zna vesti pri mizi, kajti videla je, da se vse sestre in dekleta tako odlično vedejo in tako ljubko jedo, kot bi bile na najsijajnejši gostiji. Bilo je v izobilju najboljših jedi in pijače, toda vsi so se zalagali za zmernostjo in segali v skleda le s skrajnimi konicami prstov. Nihče ni razlival omake niti po prtu niti sebi po obleki in vsi so tako na drobno rezali meso, da bi se ne pomazali okrog ust, ter tako previdno žvečili, da ni

bilo slišati niti glasu. Kristina se je potila od hu, kaj bo, če se ji ne pda da bi se vedla prav tako no kot druge; poleg tega v svoji pestri obleki kar dobro počutila med vsemimi črnimi in belimi ženami, misljala si je, da se vse jo vanjo. Ko je hotela kos mastne ovčje pečenke je držala z dvema prstoma kost ter jo z desno roko zovala in pazila na to, da se ji je vse skupaj izmaklo iz rok; kruh in meso sta la na prt, nož pa je zvel del na kamenita tla.

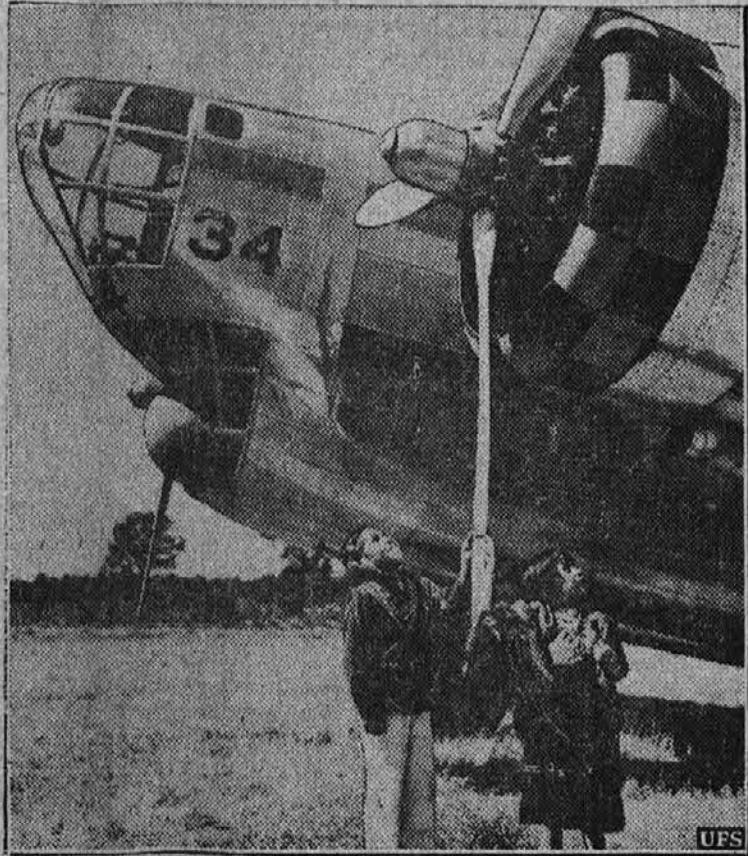
(Dalje prihodnje)

Steklena posoda, ki je sedaj v Independence dvorani v Philadelphiji, iz katere je tedanji vojni tajnik, Newton D. Baker potegnil imena fantov in mož leta 1917, ki so bili potem pozvani v aktivno vojaško službo ter so se udeležili zadnje svetovne vojne. Vsemogoče, da bodo to posodo uporabljali tudi sedaj, če bo rpeljano obvezno vojaško vežbanje.

Slika nam predstavlja morilec Ralph W. Griggs-a staro 42 let. Ko so mu policisti v Los Angeles pokazali sekuro, s katero je ubil Gladys Long staro 35 let, se je Griggs z grozo odmaknil. Truplo umorjenke je več dni vozil s seboj v svojem avtomobilu.

Dva mala Indijanca opazujeta. — Billy in Betty Timche, otroka indijskega poveljarja plemena Hopi, opazujeta in stegujeta vratove, da si bolje ogledata velikega srebrnega ptica, ki je prigrmel izpod oblakov. Slika je bila posneta v Grand Canyon, Ariz.

Poletna razprodaja

LOT ŽENSKIH OBLEK, samo v malih merah
Cena 29¢ - 39¢ - 59¢ - 79¢

LOT OTROŠKIH OBLEK, mere 1 do 6 let
Cena 29¢ - 39¢ - 49¢ - 79¢

LOT SVILENIH OBLEK ZA DEKLICE, 8 do 14 let
Cena \$3.25, sedaj \$2.29 | Cena \$2.25, sedaj \$1.69
Cena 1.95, sedaj 1.49 | Cena 1.50, sedaj 1.29

ŽENSKES PRALNE OBLEKE, mere 38 do 52
Cena \$2.95, sedaj \$2.39 | Cena \$2.75, sedaj \$2.09
Cena 2.25, sedaj 1.79 | Cena 2.19, sedaj 1.69
Cena 1.95, sedaj 1.49 | Cena 1.65, sedaj 1.29

BLAGO NA JARDE ZA OBLEKE
Cena 85¢, sedaj 69¢ | Cena 60¢, sedaj 49¢
Cena 45¢, sedaj 37¢ | Cena 30¢, sedaj 22¢
Cena 22¢, sedaj 18¢ | Cena 19¢, sedaj 15¢

OSTANKI BLAGA po 3½ do 4 yarde dolgi
Cena \$1.95 - \$1.65 - \$1.35 - \$1.20 - 95¢ - 75¢

LETNE POLO SRAJCE ZA MOZE IN FANTE
Cena \$1.95, sedaj \$1.29 | Cena \$1.50, sedaj \$1.29
Cena 59¢, sedaj 39¢ | Cena 95¢, sedaj 69¢
Cena 29¢, sedaj 19¢ | Cena 39¢, sedaj 29¢

NAJBOLJ TRPEŽNE RJUHE Z IMENOM PEQUO
mere 81 x 108 — Cena \$1.79, sedaj \$1.49

VELIKE BRISACE V RAZLIČNIH BARVAH
Cena 29¢ vsaka, sedaj 4 za 95¢

Se vam priporočamo

Jos. Stampfel
6108 St. Clair Avenue

PRESELITEV BEAUTY SALON

Centenim ženam in dekletom naznanjam, da smo preselili iz 14781 Euclid Ave. v nove in moderno urene prostore na

10710 St. Clair Avenue

Kakor vedno do sedaj, tako bomo v delu in cenah v naprej najboljše postregli. Sedaj specialne cene.

ALVERA BEAUTY SALON

VERA ČAMPA, lastnica

Spoznali boste, da si boste lahko privoščili počitnice in mnogo več stvari, ki ste si jih želeli, če se boste posluževali ulične železnice ali busa po mestu. Varni čni Clevelandčani so spoznali, da vožnja po ulični železnici ali busu na delo vsak dan prihrani do dvesto dolarjev vsako leto nad stroški vožnje in parkiranja avta. Začnite danes in videli boste, kako bodo prihranki kupičili.

THE THRIFTY WAY TO GO